

Avtal och överenskommelse i Kronobergs län mellan Region Kronoberg och kommunerna avseende

Utredning av intellektuell funktionsnedsättning och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar 6 – 18 år.

Giltighetstid: 2025 och tills vidare

Fastställd av: Länets ledningsgrupp

Faktaägare: Jessica Roström, Carola Kindstrand Loeb, Mimmi Kaukinen, Anette Grevlund, Yvonne Petersson och Christian Servin

Berörda verksamheter: En väg in, Specialistpsykiatri, Habilitering, barn och ungdom och skolhuvudmän i Kronobergs län

Alvesta
kommun

Lessebo kommun
Lätt att komma hem.

LJUNGBY
KOMMUN

MARKARYDS
KOMMUN

REGION
KRONOBERG

Tingsryds
kommun

Uppvidinge
KOMMUN

Växjö
kommun

Älmhults
kommun

Samverkansmål i Kronoberg

Samverkan sker enligt Kronobarnsmodellen med syfte att främja barns och ungdomars välbefinnande genom tydliga ansvarsfördelningar och en god samverkan mellan verksamheter. Arbetet utgår från barnets bästa, i linje med Barnkonventionen.

Mål och syfte

Denna överenskommelse ska skapa tydlighet gällande våra organisationers samarbete och ansvarsområden och på så vis ge goda förutsättningar för barn med utredningsbehov från de är 6 år upp till den dagen de fyller 18 år. Arbetet grundar sig bland annat i Barnens bästa gäller i Kronoberg, Barnkonventionen och en god samverkan mellan kommuner och Region Kronoberg.

Förväntade effekter:

- Förbättrad kommunikation mellan aktörer.
- Effektivare utredningsprocesser.
- Barnens behov i fokus genom samordnade insatser.

Definitioner av begrepp

- Intellektuell funktionsnedsättning (IF): Ett tillstånd med betydande begränsningar i intellektuell funktion och anpassningsförmåga.
- Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF): Diagnoser som ADHD, autism och liknande som påverkar hjärnans funktioner.
- Samverkan: Ett strukturerat samarbete mellan olika aktörer för att nå gemensamma mål.

Kort bakgrund

Samverkan utgår från varje verksamhets grunduppdrag.

Komplexa frågeställningar som inte självklart faller inom någon enskild verksamhets uppdrag och/eller ansvar eller där uppdragen överlappar varandra kommer att kräva dialog och samverkan mellan professionella inom berörda verksamheter.

Samverkan kring dessa barn ska i första hand ske på tjänstemannanivå, efter samtycke från vårdnadshavare. Här bestäms ansvarsfördelning, vem som gör vad och hur man mellan verksamheter ska hjälpas åt för barnets bästa.

Det kan till exempel handla om att samverka kring/i utredningar, konsultation eller gemensamt genomföra olika delar i en utredning. Berörda verksamheter sammankallar till samverkansmöte vid behov, där berörda professioner deltar.

Kronobergarnas perspektiv

En god kommunikation är grunden i all samverkan. Det är inte ovanligt att en och samma individ är aktuell för insatser inom flera verksamheter samtidigt. Inom ramen för överenskommelsen eftersträvas:

- Direktkontakt mellan professionerna. Det kan vara svårt för vårdnadshavare/patienter att navigera mellan organisationer och deras uppdrag och ansvar. Om frågor lyfts som berör

annan verksamhet är det därför vid behov tillrådligt att ta direktkontakt på tjänstemannanivå.

- Om oklarheter kring ansvar uppstår ska först och främst professionen hos berörda aktörer inleda dialog. Aidentifierade konsultationer är möjliga. Vid fortsatta oklarheter eskaleras frågan till närmsta chef som då har ett ansvar att skyndsamt arbeta för en lösning utifrån överenskommelsen.

Verksamheternas grunduppdrag och ansvar

Skolan

Målgrupp

Elever i förskoleklass, grundskolan, anpassade grundskolan, gymnasieskolan samt anpassade gymnasieskolan.

Uppdrag

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Elevhälsans insatser ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål.

Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser och arbetet ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande. På individnivå kan det handla om att exempelvis genomföra hälsobesök och kontroller, genomföra samtal med elever utifrån skolsituationen eller uppmärksamma och utreda elevers förutsättningar för lärande utifrån pedagogiska frågeställningar. Vidare ska skolan utreda en elevs behov av särskilt stöd eller om eleven tillhör anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskolas målgrupp.

Elevhälsan ska vid behov samverka med externa aktörer såsom hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Vidare remittering

Om skolan tillsammans med vårdnadshavare bedömer att det finns behov av insatser från hälso- och sjukvården skickas remiss till lämplig vårdgivare. För vidare remittering krävs alltid samtycke från vårdnadshavare/myndig elev.

Vid behov ska konsultation mellan elevhälsa och aktuell vårdinstans ske.

En väg in

Målgrupp

En väg in hanterar kontakter som avser barn och ungdomar från de är 6 år upp till den dagen de fyller 18 år med psykisk ohälsa och/eller utvecklingsavvikelser.

En väg in ger stöd till barn, ungdomar, föräldrar samt råd och konsultation till professionella.

Uppdrag

- Ge råd och stöd kring psykisk ohälsa – samt vid behov hjälpa/hänvisa vidare exempelvis till socialtjänst, elevhälsa/skola och Familjefrid.
- När behov av stöd/insats från Hälso- och sjukvården bedöms finnas görs en medicinsk bedömning inom tre dagar. Därefter remitteras patienten till rätt vårdnivå; barn- och ungdomshälsan eller specialistpsykiatri.
 - För bedömning av remiss med frågeställning kring neuropsykiatrisk utredning behövs:
 - En beskrivning av hur barnet fungerar inom två olika miljöer, hem och skola (kompisar och fritidsaktiviteter om man har kännedom om detta).
 - Tydlig frågeställning och motivering till varför NP-utredning bör genomföras.
 - Beskrivning av vilket stöd/vilka anpassningar som gjorts/getts till eleven i skolan samt eventuellt stöd till vårdnadshavare av vård, skola eller socialtjänst.
 - Skolan förväntas efter inhämtat samtycke bidra med den pedagogiska dokumentation som kan finnas såsom tex dokumenterat arbete med extra anpassningar och effekt av dessa, kunskapsbedömningar, i förekommande fall utredning om särskilt stöd och åtgärdsprogram, eller andra utredningar exempelvis psykologutredning eller skolsocial utredning/bedömning.
 - En väg in tar vid behov kontakt med ansvarig pedagog/remittent för att inhämta kompletterande information om barnets funktion i skolmiljön.
- Att hantera vårdval vid remittering till specialistpsykiatri.
- Att hantera konsultationsremisser till specialistpsykiatri.

Specialistpsykiatri

Målgrupp

Barn med tydligt misstänkt neuropsykiatrisk funktionsnedsättning som medför funktionspåverkan, lidande och/eller som har en komplex problematik.

Utredningsuppdrag

Specialistpsykiatri har primärt ett uppdrag att behandla och utreda psykisk ohälsa av psykiatrisk karaktär. Vid samsjuklighet kan utredning vara en kompletterande diagnostik. Vid frågeställning kring utredning gör specialistpsykiatri en första bedömning, där ställningstagande till fortsatt utredning och nivå avgörs.

I remiss från annan verksamhet bör följande ingå:

- Tydlig frågeställning.
- Motivering till varför utredning bör göras.

- Funktionsnivå.
- Vilka anpassningar/insatser som getts och effekten av dessa.

Remissförfarande

Remiss inkommer till specialistpsykiatri via En väg in från vårdinstanser, myndigheter eller via egenremiss från vårdnadshavare.

Återgivning efter utredning

Vid behov och utifrån vårdnadshavares samtycke ges återgivning av utredningsresultat till skola. Utifrån vårdnadshavares samtycke skickas individuella rekommendationer tillsammans med utredningsutlåtande till skolan. Specialistpsykiatri rekommenderar föräldrar att ha en gemensam återgivning med skolan och tar initiativ till återgivning.

När det bedöms lämpligt genomförs en anpassad återgivning till barnet/ungdomen.

Habiliteringen barn och ungdom

Målgrupp

Barn och ungdomar med medfödda eller tidigt förvärvade funktionsnedsättningar, till exempel rörelsenedsättning, intellektuell funktionsnedsättning och autism.

Utredningsuppdrag

Habilitering innebär att utveckla starka sidor, träna och kompensera funktioner som är nedsatta, anpassa miljön och stödja individen och dennes nätverk. Insatserna riktas företrädesvis mot hemmet. Utredning för kompletterande diagnostik är ett exempel på en habiliteringsinsats.

Kompletterande utredning med frågeställning om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och/eller intellektuell funktionsnedsättning kan enbart bli aktuell om barnet/ungdomen har kontakt med Habiliteringen barn och ungdom.

Remissförfarande

För erhållande av habiliterande insatser krävs remiss till Habiliteringen barn och ungdom, med bifogat underlag som styrker diagnos tillhörande målgruppen.

Gällande kompletterande utredningar lyfts dessa företrädesvis på gemensamma utredningsnätverk som finns mellan habilitering och kommunerna 1 gång/termin.

Återgivning av utredningsutlåtandet

Ges till vårdnadshavare samt vid behov och utifrån vårdnadshavares samtycke till förskola/grundskola/anpassad grundskola. När det bedöms lämpligt genomförs en anpassad återgivning till barnet/ungdomen.

Om en annan verksamhet genomfört utredning och fastställt diagnos avseende ett barn eller ungdom som har kontakt med Habilitering, barn och ungdom önskar habiliteringen ta del av utredningsutlåtandet under förutsättning att samtycke finns från vårdnadshavare.

Övrigt

Samverkan inom Kronobarnsmodellen

I Kronobergs län arbetar hälso- och sjukvården, förskolor, skolor, socialtjänsten, frivilligsektor och polisen enligt Kronobarnsmodellen. Vi arbetar främjande och förebyggande för en gemensam förståelse för barnets behov, beskrivet i Barnets bästa-hjulet. I samverkan med varandra och barnet/familjen skapar vi Barnets plan, för att synliggöra vad vi kommit överens om samt vilka insatser olika aktörer kommer att stötta barnet och familjen med.

<https://www.regionkronoberg.se/vardgivare/arbetsomraden-processer/barn-och-unga/barnens-basta-galler-i-kronoberg/>

Barnkonventionen

Rättigheter för barn med funktionsnedsättning finns bland annat i barnkonventionen, som etablerar att dessa barn har rätt till anpassning, stöd, vård och hjälpmedel som bidrar till ett fullvärdigt liv och aktivt deltagande i samhället (artikel 2, 3, 6, 24).

Elevhälsa

Elevhälsan arbetar på individ-, grupp- och skolnivå och ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernans utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsan ska bidra till att skapa en positiv lärandesituation för eleverna och en god lärandemiljö på skolan.

En del av elevhälsans arbete räknas som hälso- och sjukvård, till exempel skolsköterskans, skolläkarens, och skolpsykologens insatser på individnivå.

Begreppet "utredning" i skolan

De utredningar som är lagstadgade via skollagen är utredning av elevs behov av särskilt stöd, kränkande behandling, frånvaro samt skolform. Elevhälsan kan i det gemensamma arbetet bidra med ytterligare kunskap exempelvis vid kartläggning av frånvaro eller vid pedagogisk bedömning av elevens lärande.

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/vagledning-for-elevhalsa/>